İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ: 2012/12)

19.07.2012 Tarihli 28358 Sayılı Resmi Gazete- İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (No: 2012/12)

19.07.2012 Tarihli 28358 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Ekonomi Bakanlığından:

İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2012/12)

Kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Tebliğ, 6/4/2012 tarihli ve 28256 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin 2012/5 sayılı Tebliğ ile başlatılan ve 10/5/2004 tarihli ve 2004/7305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Karar ve 8/6/2004 tarihli ve 25486 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemleri Yönetmeliği çerçevesinde yürütülen soruşturma sonucunda alınan kararı içermektedir.

Soruşturma

MADDE 2 - (1) Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülerek tamamlanan soruşturma sonucunda ulaşılan bilgi ve bulguları içeren sonuç raporu EK 1'de yer almaktadır.

Karar

MADDE 3 - (1) İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu, motosiklet ithalatında uygulanmakta olan korunma önleminin üç yıl süreyle uzatılmasına, korunma önleminin ek mali yükümlülük şeklinde uygulanmasına, ek mali yükümlülüğün aşağıda yer alan tabloda gösterildiği şekilde belirlenmesine, tabloda "Muafiyet Sınırı" sütununda belirtilen CIF

birim kıymet ve üstünde birim kıymeti haiz eşyaya ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Korunma Önlemleri Anlaşmasının 9.1 inci maddesi gereğince gelişmekte olan ülkelere muafiyet tanınmasına, soruşturma kapsamında yer alan ve halihazırda Türkiye'de yerli üretimi bulunmadığı tespit edilen "silindir hacmi 250 cm3'ü geçen fakat 380 cm3'ü geçmeyen" ve 8711.30.10.00.00 G.T.İ.P.'inde sınıflandırılan motosikletlerin önlem kapsamı dışında bırakılmasına ve önlemin istihsali hususunda Bakanlar Kuruluna öneride bulunulmasına toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar vermiştir. "

G.T.İ.P.	**Eşya Tanımı**	
		1. Döne **14**
8711.10.00.00.11	Mopedler	
8711.10.00.00.19	Diğerleri	
8711.20.10.00.00	Skuterler	
8711.20.92.00.11	Silindir hacmi 50 cm3.ü geçen fakat 80 cm3. ü geçmeyenler	
8711.20.92.00.19	Silindir hacmi 80 cm3.ü geçen fakat 125 cm3.ü geçmeyenler	
8711.20.98.00.00	Silindir hacmi 125 cm3.ü geçen fakat 250 cm3.ü geçmeyenler	

" Yürürlük

MADDE 4 - (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5 - (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

Resmi Gazete İçin Tıklayınız.

Mevzuatlar İçin Tıklayınız.

EK-1

MOTOSİKLET İTHALATINDA YÜRÜTÜLEN SORUŞTURMAYA İLİŞKİN ÖZET SONUÇ RAPORU

1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN BİLGİLER

1.1. Başvuru ve Soruşturma Açılması

Motosiklet ithalatında uygulanan korunma önleminin süresinin 14/8/2012 tarihinde dolacak olması nedeniyle yerli üreticiler adına Motosiklet Sanayicileri Derneği (MOTODER) ve bireysel olarak iki yerli üretici (Kuralkan Mot. Arç. Ürt. San. ve Dış Tic. A.Ş. ile Ramzey Mot. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.) korunma önleminin süresinin uzatılması için başvuruda bulunmuşlardır.

Konunun incelenmesini müteakip 6/4/2012 tarihli ve 28256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin 2012/5 sayılı Tebliğ ile soruşturma açılmıştır.

Soruşturma sürecinde, soruşturma konusu ürünün Türkiye'de yerleşik ve hâlihazırda faaliyetlerini sürdüren 16 yerli üreticisi ile temas kurularak, yerli üretime ilişkin bilgi talep edilmiştir. Bu kapsamda yeterli ve sağlıklı veri sunan 15 yerli üreticinin soruşturma konusu ürünün Türkiye'deki toplam üretiminin % 98,2'sini gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

1.2. İlgili Taraflar ve Tarafları Dinleme Toplantısı

Soruşturma kapsamında soruşturma konusu ürünün yerli üreticileri, ithalatçıları, tüketicileri, kullanıcıları ile bunların bağlı olduğu kuruluşlar ve ihracatçı ülkelerde yerleşik ihracatçılarına/üreticilerine kendilerini taraf olarak tanıtmaları, bilgi sunmaları ve sözlü olarak dinlenme taleplerine ilişkin usul ve esaslar duyurulmuştur. Bu çerçevede toplam 18 "ilgili taraf olma talebi" alınmış ve kabul edilmiştir. İlgili tarafların görüşlerinin dinlenebilmesini teminen, 3/5/2012 tarihinde tarafları dinleme toplantısı yapılmıştır.

1.3. Yerinde İnceleme

Korunma önlemine ilişkin başvurunun ön inceleme sürecinde 1-4/3/2012 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen Eurasia Moto Bike Expo Fuarı (Motosiklet, Bisiklet ve Aksesuarları Fuarı) ziyaret edilmiş, 9-13/4/2012 tarihlerinde İzmir, Nazilli ve İstanbul'da yerleşik 7 yerli üreticinin tesislerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.

1.4. Sonuçların Değerlendirilmesi

Soruşturma sonucunda elde edilen bilgiler ve değerlendirmeleri içeren soruşturma raporu İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulunun 4/7/2012 tarihli toplantısında değerlendirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN

2.1. Genel Bilgiler

İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin 2012/5 sayılı Tebliğ ile başlatılan soruşturma kapsamında, silindir hacmi 380 cm3'ü geçmeyen içten yanmalı, doğrusal pistonlu motorlu motosikletler (mopedler dahil) değerlendirilmiştir.

Soruşturma sürecinde, söz konusu ürünlerin yerli üreticiler tarafından üretilenleri ile ithal edilenlerinin teknik ve fiziksel özellikler, çeşit, satış kanalları ve kullanım alanları itibariyle aynı veya benzer özellikler taşıyıp taşımadığı incelenmiş, konuya ilişkin ithalatçılar ile yerli üreticilerin görüşleri alınmıştır. Türkiye'de üretilen motosiklet tipleri incelendiğinde, önceki yıllarda kimi yerli üreticilerin yerli ürün gamında yer alan 250 cc'nin üzerinde silindir hacmine sahip motosikletlerin, hâlihazırda hiçbir yerli üretici tarafından üretilmediği tespit edilmiştir. Bu itibarla, ülkemizde yerli üretimi bulunmayan 8711.30.10.00.00 G.T.İ.P.'li, silindir hacmi 250 cc'yi geçen motosikletler soruşturma kapsamı dışında bırakılmıştır. Raporun sonraki bölümlerinde "soruşturma konusu ürün" kavramı, silindir hacmi 250 cm3'ü geçmeyen içten yanmalı, doğrusal pistonlu motorlu motosikletleri (mopedler dahil) tanımlamak için kullanılacaktır.

3. İTHALATIN SEYRİ

3.1. Mutlak İthalat

İthalat (Yıllık)			
Yıl	**Miktar (Adet)**	**Değer (Dolar)**	**B.F.(Dolar/Adet)**
2007	33.378	60.268.874	1.806
2008	23.686	27.326.189	1.154
2009	16.203	17.549.746	1.083
2010	15.901	19.493.669	1.226
2011	39.268	52.637.651	1.340

İthalat (Dönemsel)		
Yıl	**Miktar (Adet)**	**Değer (Do**
2007 (1-3)	7.494	6.271.54
2008 (1-3)	3.821	4.204.07
2009 (1-3)	3.657	3.814.01
2010 (1-3)	1.241	2.078.65
2011 (1-3)	3.733	5.323.18
2012 (1-3)	7.937	10.758.5

İthalat, korunma önlemi soruşturmasının açıldığı ve geçici önlemin yürürlüğe girdiği 2006 yılında 609.365 adet olarak en yüksek düzeyinde gerçekleşmiştir. 2007 yılından itibaren ise ithalat miktarları önemli oranda düşüş göstermiş olup sonraki yıllarda sürekli olarak azalan ithalat, önceki yıllarda ithal edilen ithal ürün stoklarının 2010 yılı itibariyle eritilmesinin de etkisi ile 2011 yılında yeniden yükselme eğilimine girmiş, bir önceki yıla göre % 145 oranında artarak 39.268

adede ulaşmıştır.

İthalatta birim fiyatlar incelendiğinde ise 2006 yılında 519 ABD Doları seviyelerinde olan ortalama fiyatların 2007 yılında önlemin etkisi ile 1.806 Dolar seviyesine yükseldiği görülmektedir. 2009 yılına kadar azalan ortalama birim fiyatlar, sonraki yıllarda yükselme eğilimine girmiştir. Dönemsel veriler incelendiğinde, 2012'nin ilk üç ayında ithalat artışı ile birlikte birim fiyatların düştüğü görülmektedir.

3.2. Nispi İthalat

	2009	2010
İthalat	16.203	1
Üretim	89.348	14
İthalat/Üretim (%)	18	
İthalat /Üretim Değişim (%)	-	
İthalat/Üretim Endeks	100	

İthalatın yerli üretime oranı 2010 yılında bir önceki yıla göre azalmasına karşın 2011 yılında yeniden yükselmiştir. 2011 ve 2012 yıllarının ilk üç aylık dönemleri karşılaştırıldığında bu eğilimin devam ettiği görülmektedir. Mevcut veriler ışığında 2010 yılı sonrasında bir nispi ithalat artışı söz konusudur.

3.3. İthalatın Piyasa Payı

	2009	2010
Türkiye Tüketim Tahmini	165.354	
Yerli Ürünlerin Piyasa Payı	47,5%	
İthal Ürünlerin Piyasa Payı	52,5%	
İthalat Ürünlerin Piyasa Payı Değişim (%)	-	
İthalat Ürünlerin Piyasa Payı Endeks	100	

Başvuru konusu eşyanın yıllık tüketim rakamlarının tespitinde TÜİK veri tabanından temin edilen, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün yıllık trafik tescil adetleri ile piyasaya ilişkin diğer kaynaklardan yararlanılmış olup, incelenen dönemde yerli ürünlerin piyasa payını sürekli olarak artırdığı görülmektedir. Ancak, 2012 yılının ilk üç ayında yerli ürünün piyasa payının azaldığı görülmektedir.

3.4. Ülkeler İtibariyle İthalat

PAY (%)							
ÜLKE	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2011 (1-3)**	**2012 (1-3)**
TOPLAM	100	100	100	100	100	100	100
ÇİN	77	55	50	85	73	75	77
HİNDİSTAN	13	34	41	0	7	0	3
TAYLAND	1	1	2	3	7	2	6
TAYVAN	1	4	2	5	6	14	7
İTALYA	3	3	3	5	4	7	3
FRANSA	1	1	0	0	1	0	1
İSPANYA	1	0	0	0	1	1	1

Tedarikçi ülkelerin toplam ithalat içerisindeki payları incelendiğinde, miktar olarak 2007 yılında gerçekleşen ithalatın % 77'si Çin, toplamda %90'ı Çin ve Hindistan menşeli olarak gerçekleşmiştir. İncelenen dönem boyunca ithalatın ağırlıklı olarak yine Uzakdoğu ülkelerinden gerçekleştirildiği görülmektedir. Miktar bakımından 2011 yılı ithalatının % 73'ü yalnızca Çin menşeli, % 81'i ise Çin ve Hindistan menşeli gerçekleşmiştir. 2012 yılının ilk üç ayında gerçekleşen ithalatın % 95'i Uzakdoğu ülkeleri menşelidir. Motosiklet ithalatı gerçekleşen ülkelere ait veriler rapor ekinde sunulmaktadır.

3.5. Değerlendirme

İthalat 2010 yılından bu yana yükseliş eğiliminde olup, 2011 yılında 39.268 adet seviyesine yükselmiştir. İthalatın yerli üretime oranı ise 2011 yılının ilk üç ayında en düşük seviyesi olan % 8'e kadar düşmüş, 2012 yılının aynı döneminde % 12'ye yükselmiştir. Önlemin etkisi ile özellikle 2010 yılından sonra yerli üretim ile ithalat arasında pazar payı açısından stabil bir denge gözlenmektedir. Yine, söz konusu dönemde Uzakdoğu ülkelerinin, özellikle Çin'in, düşük birim

fiyat avantajı ile ithal ürünler içerisindeki payını önemli oranda koruduğu gözlenmektedir.

4. YERLİ ÜRETİME İLİŞKİN EKONOMİK GÖSTERGELER

Yerli üretime ilişkin ekonomik göstergeler, soruşturma kapsamında yeterli ve sağlıklı bilgi-belge sağlayan 15 yerli üreticinin verilerinin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuştur. Bu bölümde verileri değerlendirilen 15 yerli üretici, soruşturma konusu ürünün Türkiye'deki toplam üretiminin % 98,2'sini gerçekleştirmektedir. Bu bölümdeki tüketim rakamları ise soruşturma konusu ürünün Türkiye'deki toplam tüketimini yansıtmaktadır.

Verilerin endekslenmesinde ekonomik göstergelerin 2009 yılındaki ve 2011 yılının ilk 2 ayındaki seviyeleri 100 olarak kabul edilmiştir.

4.1. Tüketim

Tüketim rakamları, cari dönem içerisinde son kullanıcılar tarafından kullanılmaya başlanan motosiklet adedini ifade etmektedir.

Tüketim	**2009**	**2010**	**2011**	**2011 (1-3)**	**2012 (1-3)**
Miktar (Adet)	165.354	157.536	230.955	32.608	30.119
Değişim (%)	-	-5	47	-	-8
Endeks	100	95	140	100	92

Soruşturma konusu ürünün yıllık tüketim rakamları 2010 yılında % 5 azalmasına karşın, 2011 yılında % 47 oranında artmıştır. Son iki yılın ilk üç aylık tüketim rakamları kıyaslandığında ise, 2012 yılında tüketimde % 8 oranında bir düşüş görünmektedir.

4.2. Üretim

Üretim	2009	2010	
Miktar (Adet)	89.348	141.170	
Değişim (%)	-	58	
Endeks	100	158	

Yerli üreticilerin yıllık üretim adetleri soruşturma konusu dönem boyunca artış göstererek 2011 yılında 250 bin seviyesini aşmıştır. Son iki yılın ilk üç aylık rakamları da 2012 yılında üretimin bir önceki yıla göre % 41 oranında arttığını göstermektedir.

4.3. Yurt İçi Satışlar

Yurtiçi Satışlar	2009	2010	
Miktar (Adet)	77.153	126.770	
Değişim (%)	-	64	
Endeks	100	164	

Yerli üreticilerin üretimden yurtiçi satışları soruşturma konusu dönem boyunca yükselme göstermiş, 2010 yılında % 64, 2011 yılında % 60 oranında yıllık artış oranını yakalamıştır. Son iki yılın ilk üç aylık tüketim rakamları kıyaslandığında ise, 2012 yılında yurtiçi satışlarda % 5 oranında bir düşüş görülmektedir.

4.4. Kapasite ve Kapasite Kullanım Oranı

Kapasite	2009	2010	
Miktar (Adet)	641.290	714.750	
Değişim (%)	-	11	
Endeks	100	111	

Yerli üreticiler 2010 yılında % 11, 2011 yılında ise % 3 oranında kapasite artırımına gitmişlerdir. 2012 yılının ilk üç ayında kapasite artışı %2 oranında gerçekleşmiştir.

Kapasite Kullanım Oranı	**2009**	**2010**	
Kapasite Kullanım Oranı (%)	14	20	
Değişim (%)	-	43	
Endeks	100	143	

Yerli üreticilerin kapasite kullanım oranı (KKO), yüksek oranlı üretim artışının sonucu olarak soruşturma konusu dönem boyunca artış kaydetmiştir. 2009 yılında % 14 olan KKO, 2012 yılının ilk üç ayında % 36'ya ulaşmıştır.

4.5. Stoklar

Stoklar	**2009**	**2010**	
Miktar (Adet)	25.365	13.703	
Değişim (%)	-	-46	
Endeks	100	54	

Yerli üreticilerin dönem sonu stokları soruşturma konusu dönemde dalgalı bir seyir izlemekle birlikte 2009-2011 yılları arasında 25 binden 41 bine yükselmiştir. Son iki yılın ilk üç aylık tüketim rakamları kıyaslandığında, 2012 yılında stok adedinde % 218 oranında bir artış görünmektedir.

4.6. İstihdam

İstihdam	2009	2010
Miktar (Kişi)	831	1.030
Değişim (%)	-	24
Endeks	100	124

Yerli üreticilerin istihdam rakamları, soruşturma konusu dönem boyunca artış göstererek 2011 yılında 1.344'e yükselmiştir. Son iki yılın ilk üç aylık istihdam rakamları, 2012 yılında % 21 oranında bir artışa işaret etmektedir.

4.7. Verimlilik

Verimlilik	2009	2010
Miktar (Adet/Kişi)	108	137
Değişim (%)	-	27
Endeks	100	127

Soruşturma konusu dönemde yerli üreticiler verimliliklerini artırmışlardır.

4.8. Kârlılık

Kârlılık	2009	2010
Kârlılık Oranı (%)	6,8	7,6
Değişim (%)	-	12
Endeks	100	112

2009-2011 yılları arasında yerli üreticilerin kârlılık oranlarının yükseldiği görülmekte olup, yıllık kâr marjları 2009'da % 6,8'den 2011 yılında % 8,7'ye yükselmiştir.

4.9. Değerlendirme

Yerli üretim göstergeleri genel olarak değerlendirildiğinde, soruşturma konusu 2009-2011 döneminde yerli üreticilerin üretim, yurtiçi satışlar ve istihdam rakamları artış göstermiştir. Bu dönemde kapasitelerini % 15 artıran yerli üreticilerin kapasite kullanım oranları da % 14'ten % 35'e yükselmiştir. Aynı dönemde stoklar % 61 oranında artış göstermesine karşın, kârlılık oranları % 6,8'den % 8,7'ye yükselmiştir.

Yerli üreticilerin ekonomik göstergelerine ilişkin güncel veriler (2012 ilk üç ay) bir önceki yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, üretime yeni başlayan firmalar ile birlikte kapasitenin % 2 arttığı, üretim ve kapasite kullanım oranının yükseldiği, verimliliğin arttığı görülmektedir. 2012 yılının ilk üç ayında dönemsel kârlılık oranı, bir önceki yılın aynı dönemindeki seviyeye yakın gerçekleşmiştir.

İç piyasada motosiklet talebinin 2012 yılı genelinde bir önceki yıla göre daha da artacağı beklentisi ile ilk üç ayda üretim ve kapasite kullanım oranlarını artıran yerli üreticiler, 2012 yılında kış mevsiminin daha uzun ve sert geçmesi nedeniyle, olumsuz hava koşullarının yaşandığı ilk üç ayda hedefledikleri satışı gerçekleştirememişler, yüksek stok rakamlarıyla çalışmak zorunda kalmışlardır. Tüketim rakamları değerlendirildiğinde 2012 yılına ilişkin bu mevsimsel etki açıkça anlaşılmaktadır. İç piyasa büyüklüğü 2009-2011 yılları arasında kümülatif olarak % 40 artmıştır. Son iki yılın ilk üç aylık dönemleri karşılaştırıldığında ise 2012 yılında tüketimin bir önceki yılın aynı dönemine göre % 8 düştüğü görülmektedir. Tüketim rakamları trafik tescil adetlerine dayalı olarak hesaplandığından ilk üç ayda talepte görülen bu daralmanın büyük ölçüde sert geçen kış koşullarından dolayı son kullanıcıların ve buna bağlı olarak bayilerin ürün taleplerini sonraki aylara ertelemelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

5. İLGİLİ TARAFLARIN GÖRÜŞLERİ VE DİĞER FAKTÖRLER

5.1 İlgili Tarafların Görüşleri

İlgili tarafların soruşturma konusuna ilişkin görüşleri ana hatlarıyla aşağıda özetlenmiştir:

> "Korunma önleminin sistematik olarak uzatılması uygulamanın istisnailiği ile uyuşmamaktadır. Korunma Önlemeleri Anlaşmasının 7.2 nci maddesine göre ciddi zarar bulgularının olması gerekmektedir. Ancak bu dosyada bu hususun bulunmadığı görülmektedir. Yine aynı Anlaşmanın

12.2 nci maddesi gereğince uyum planının ve faaliyetlerinin soruşturma sürecinde belirlenmesi gerekmektedir."

> "2006 yılında yapılan muafiyet sınırı tespitinin artık yenilenmeli, ayrıca mali mükellefiyetin de ciddi oranlarda düşürülmesi gerekmektedir."

> "Yerli katkı oranının 2006 yılından bu yana değişmemiştir ve halen SKD montajı şeklinde bir montaj üretiminin mevcuttur. Beklenen uyum gerçekleşmemiştir."

> Sektörde vergi yükü yüksektir. Korunma önleminin uzatılması sektörün büyümesine engel olacaktır. Ek mali yükümlülük devam edecekse tutarları azaltılmalı, eşik değer de düşürülmelidir."

5.2 Değerlendirme

İlgili tarafların soruşturma kapsamında sunmuş olduğu görüşler mevzuat çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Mevcut korunma önlemi ile belirli birim fiyat üzerindeki motosikletlerin ithalatında ek mali yükümlülük uygulanmamaktadır. Buradan hareketle, korunma önleminin ileri teknolojiye sahip olan kaliteli ürünlerin ithalatına engel olunduğuna dair iddia geçerliliğini yitirmektedir.

Ek mali yükümlülük oranının liberalizasyonu DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması hükümleri gereği rutin olarak gerçekleştirilmektedir. 2010 yılında gerçekleşen 15.901 adet motosiklet ithalatı, ek mali mükellefiyet tutarlarının düşürülmesinin de etkisi ile 2011 yılında tekrar artışa geçerek 39.268 adete yükselmiştir. Yine, 2011 ilk üç ayında % 8'e kadar düşen ithalatın üretime oranı, 2012 yılının aynı döneminde % 12 seviyesine yükselmiştir. Sonuç olarak, ek mali yükümlülük seviyesinin ithalatı yoğun bir şekilde engellediği iddialarının geçerliliği bulunmamaktadır. Diğer yandan, muafiyet sınırının düşürülmesi gerektiği yönündeki talebin uygulamanın bütünlüğüne olumsuz etkisi bulunmamakta olup korunma önlemi ile amaçlanan doğrultuda yerli sanayiinin rekabet şartlarına intibak etmesine uygun bir ortam hazırlayacağı sonucuna varılmıştır.

Yerli katkı oranına ilişkin olarak, sektörde toplam üretici sayısının 16'ya yükselmesi, artan üretici sayısı ve üretim kapasiteleri ile birlikte ithalattan iç piyasaya ya da firma içi üretime dayanan hammadde tedariki ile yerli katkı oranında artışlar gözlenmektedir. Yerinde inceleme sırasında yapılan tespitlere göre, bazı firmaların ürün maliyetinde önemli bir yer tutan şasi üretiminde

firma içi üretime yöneldikleri ve diğer ürünlerde de yurtdışı parça ithalini azaltmaya başladıkları müşahede edilmiştir. Ayrıca, artan satış ve kapasiteler ile birlikte ölçek ekonomilerinden faydalanarak yurtiçinde üretilmeyen kimi parçaların yan sanayi oluşumu ile yurtiçinde üretilmeye başladığı görülmektedir.

6. UYUM PLANI

Mevcut korunma önleminin 3 yıl süre ile uzatılması yönünde görüş bildiren yerli üreticiler, önümüzdeki 3 yıllık süreçte ithal ürünlere karşı rekabetçiliklerini artırma yönünde aşağıda belirtilen çalışmaları gerçekleştireceklerini beyan etmişlerdir:

> Marka tutundurma yönünde çalışmaların hızlandırılması,

> Tedarikçilerin çeşitlendirilmesi,

> Ülkemizdeki yan sanayii ile işbirliğinin yoğunlaştırılarak ve üretimde kullanılan aksam-parçaların yerli katkı oranının artırılması. Bu yolla, önümüzdeki dönemde Uzakdoğu menşeli aksam parçalarda gerçekleşmesi muhtemel fiyat artışlarının motosiklet üretim maliyetini artırmasının engellenmesi,

> Yedek parça kalitesinin artırılarak ve satış sonrası hizmetin gerek nitelik gerekse coğrafi yaygınlık bakımından geliştirilmesi,

> Tüketici finansmanı konusunda bankalarla işbirliğine gidilmesi.

Yukarıda sıralanan genel unsurların dışında yerli üretici, önümüzdeki süreçte münferit olarak gerçekleştirmeyi planladıkları yeniliklere ilişkin diğer hususları da Ekonomi Bakanlığına sunmuşlardır.

7. KORUNMA ÖNLEMİNİN GEREKLİ OLMAYA DEVAM EDİP ETMEDİĞİNİN ve SANAYİ DALININ İNTİBAKININ DEĞERLENDİRİLMESİ

DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşmasının 7 nci maddesine göre, bir korunma önlemi; korunma önleminin ciddi zararı önlemek veya gidermek için gerekli olmaya devam ettiğinin ve sanayi dalının intibak etmekte olduğunu gösteren delillerin mevcut bulunduğunun ithalatçı üye ülkenin soruşturma otoritesi tarafından tespit edilmiş olması şartıyla uzatılabilmektedir. Bu çerçevede Anlaşmanın 7 nci maddesinde sayılan koşullara ilişkin soruşturmada elde edilen tespitler aşağıda

belirtilmektedir.

***i*) Korunma önleminin ciddi zararı önlemek veya gidermek için gerekli olmaya devam ettiğine ilişkin tespitler:**

Soruşturmada elde edilen verilere göre, yerli üreticilerin ekonomik göstergeleri, korunma önleminin ikinci üç yıllık uygulama döneminde olumlu seyretmiş, yerli ürünlerin piyasa payı 2009 yılındaki % 47'lik seviyesinden 2011 yılında % 84'e yükselmiştir. Yerli üreticilerin verileri özellikle 2010 yılının ardından hızlı bir toparlanmaya girmiş, özellikle üretim, yurtiçi satışlar, kapasite kullanım oranı gibi başlıca verilerde 2011 yılında belirgin bir düzelme görülmeye başlanmıştır. Motosiklet piyasası için 2011 yılı küresel ekonomik kriz sonrası talep büyümesine ilişkin ilk işaretlerin göründüğü yıl olmuştur.

Bu çerçevede, 2006 yılından bu yana uygulanan korunma önleminin olumlu etkilerinin en belirgin şekilde hissedildiği yılın 2011 yılı olduğunu söylemek mümkündür. Bir yandan ithalatın ani bir yükselme kaydettiği 2005 ve 2006 yıllarında ithal edilen ve sonraki yıllarda piyasaya sürülen ithal motosiklet stoklarının ancak 2010 yılında eritilebilmesi, diğer yandan küresel ekonomik krizin üretim ve satış süreçleri üzerinde yarattığı olumsuz etkilerin 2010 yılında da devam etmesi, 2011 yılını sektörün geneli için bir çıkış yılı haline getirmiştir.

2009 yılı sonrasında yerli ve ithal ürünün piyasa paylarına bakıldığında piyasada yerli ürün lehine kabaca % 80 - % 20 şeklinde bir denge oluştuğu görülmektedir. 2012 yılının ilk üç aylık verileri değerlendirildiğinde olumlu beklentilerin hâkim olduğu sektörde ithalat ve yerli üretim rakamlarının birlikte yükselmesine karşın, ilk üç aylık tüketim ve yurtiçi satış rakamları bir önceki yılın aynı döneminin altında gerçekleşmiştir. Bu düşüşün nedenleri arasında 2012 yılı kış mevsiminin diğer yıllardan daha uzun ve sert geçmesi sayılsa da, 2012 yılının geri kalanına ilişkin belirsizlik mevcudiyetini korumaktadır.

Diğer yandan 2012 yılının ilk üç ayı itibariyle motosiklet fiyatları değerlendirildiğinde, hâlihazırda piyasada ithal ve yerli ürün arasında hassas bir denge bulunduğu göze çarpmaktadır. Piyasada en çok pazar payına sahip olan 80-125 cc arası motosikletler ile skuterlerin ithal ve yerli ürün fiyatları önlemin etkisini ortaya koymaktadır. Bu iki grup ürün için 2012 yılının ilk üç ayı itibariyle, Türkiye'ye ek mali yükümlülük ödenerek ithal edilen (birim fiyatları muafiyet sınırının altında olan) ithal ürün perakende fiyatları, benzer teknik özelliklere sahip yerli ürün perakende

fiyatlarının % 7-9 üzerindedir. Ancak ek mali yükümlülüğün uygulamadan kaldırıldığı varsayılarak yapılan hesaplamalarda, ithal ürünlerin yerli ürünlerin fiyatını % 5-9 oranları arasında kırdığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede mevcut durumda 160-245 ABD Doları/Adet aralığında uygulanmakta olan korunma önleminin kaldırılması, ithal ürün lehine ciddi bir fiyat avantajı yaratacaktır.

Bu bakımdan yerli üreticilerin durumunda görülen belirgin düzelmenin 2011 yılında ortaya çıkması, 2012 yılı piyasa gelişmelerinin hâlihazırda bir belirsizlik içerinde bulunması ve ithal ürüne uygulanan ek mali yükümlülük tutarları dışarıda bırakıldığında yerli ürün fiyatlarıyla ithal ürün fiyatları arasındaki dengesizliğin mevcudiyetini korumasından dolayı korunma önlemi uygulamasına devam edilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

***ii)* Sanayi dalının intibak etmekte olduğunu gösteren delillerin mevcudiyetine ilişkin tespitler:**

2006 yılında motosiklet ithalatında korunma önlemi alınmasına ilişkin ilk başvurunun alındığı sırada sektörde 4 olan yerli üretici firma sayısı, önlemin ilk üç yıllık uygulama dönemi sonunda 2009 yılında 10'a, ikinci uygulama dönemi sonunda 2012 yılında 16'ya yükselmiştir. 2012 yılı Mart ayı sonunda henüz üretime geçmemiş olsa da, üretim hazırlıklarını sürdüren yeni firmalar da sektöre girmeye hazırlanmaktadır. Korunma önleminin uygulanması sürecinde her ne kadar ithal ürünlerin rekabet gücü baskılanmış olsa da, sektöre yeni üretici firmaların girişi yerli üreticiler arasındaki rekabet ortamının sürekli olarak canlı kalmasını sağlamıştır. Rekabet ortamında kârlılık düzeyini koruma gayreti üretim maliyetlerinin düşürülmesini zorunlu kılarak verimliliğin sürekli olarak artmasını beraberinde getirmiştir.

Bu çerçevede yerli sanayi dalının, gelecekte korunma önleminin uygulanmayacağı bir rekabet ortamına intibak etmekte olduğuna dair, genel olarak aşağıdaki çalışmaları gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

Özellikle 2006'dan sonra üretim faaliyetlerine başlayan firmaların birçoğu, ilerleyen yıllarda yeni modellerin üretimine geçerek ürün gamlarını genişletmişler, AR-GE birimleri bulunmayan firmalar AR-GE birimleri kurmuşlar, kalite standartlarının artırılması yönünde firma bünyesinde çalışmalar yürütmüş, yabancı firmalarla tasarım ve ürün geliştirme konularında işbirliğine gitmişlerdir.

Sektörde genel olarak üretim alanları ile kapasite ve istihdamlarını artırılarak ölçek ekonomisini yakalamak yolunda maliyetler düşürme yoluna gitmişlerdir.

Birçok firma bayileri ve son kullanıcıları ile gerek ticari işlemleri gerekse satış sonrası hizmetleri çevrimiçi olarak koordine etmek için gerekli bilgi teknolojilerine yatırım yapmışlardır.

Verimlilik artırma adına operasyonel alanda optimizasyon çalışmaları yapılmış, örnek olarak üretim alanı içerisinde malzeme hareketini minimum düzeye indirecek düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

8. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Soruşturmada varılan tespitler ışığında korunma önlemlerine ilişkin uluslararası ve ulusal mevzuatta önlemin uzatılmasına ilişkin yer alan koşulların gerçekleştiği ve hâlihazırda uygulanmakta olan önlemin süresinin üç yıl daha uzatılmasının gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu çerçevede DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması hükümleri gereğince ek mali yükümlülük tutarları ile muafiyet sınırı değerlerinin mevcut önleme göre daha düşük değerlerde uygulanması ve ülkemizde yerli üretimi bulunmayan 8711.30.10.00.00 G.T.İ.P.'li silindir hacmi 250 cm3'ü geçen fakat 380 cm3'ü geçmeyen motosikletlerin mevcut önlem kapsamından çıkarılması gerektiği değerlendirilmektedir.